
Speel(goed)beleid

Spelen is ontzettend belangrijk en de waarde van kinderspel enorm! Spelen is zelfs bepalend voor de ontwikkeling van kinderen. Door nieuwsgierigheid worden kinderen gedreven om nieuwe dingen te ervaren, te proberen, herhalen en te oefenen. Op deze manier worden vaardigheden verworven, mogelijkheden gecreëerd en obstakels overwonnen. Bij het kind vanbinnen en in de omgeving.

Bij Buitenkans Kinderopvang wordt de pedagogische waarde van het spelen altijd erkend. Wij kijken en luisteren aandachtig naar kinderen tijdens hun spel. Ons werk houdt ook in dat wij de nieuwsgierigheid van de kinderen blijven prikkelen, de binnen- en buitenruimte is zo vormgegeven dat het uitnodigt tot spel voor zeer uiteenlopende leeftijden en interessegebieden. De nieuwsgierigheid stimuleren gedurende alle fases is immers de basis van goed spelen.

Speelgoed kan een middel zijn om te spelen. Creatieve activiteiten en buiten zijn, zijn ook uitstekende middelen om te spelen. Dit beleid omschrijft onze visie en werkwijze omtrent het speelgoed, speelmaterialen en activiteiten op de opvang.

Duurzame materialen

Bij Buitenkans hebben wij een voorkeur voor natuurlijke materialen zoals hout, stof, wol en materialen uit de naaste natuur (water, zand, takken, stenen etc.). De materialen hebben een hoge duurzaamheidsfactor. Bepaald kunststof speelgoed wordt ook gebruikt, wanneer deze een hogere duurzaamheids factor (lang levensduur en tweede hands aangeschaft) en hoog speelwaarde (voor uiteenlopende leeftijden en veelzijdig gebruik) hebben, zoals duplo, lego, boerderijdieren etc.

Wat niet?

Speelgoed van huis

Het speel(goed)beleid van Buitenkans is doordacht en gericht op verschillende interessegebieden, leeftijden en speelgedrag. Speelgoed meenemen van huis is vanwege meerdere redenen niet toegestaan. Speelgoed van huis behoort tot één kind en kan makkelijk onenigheid opleveren. Als een kind heel graag speelgoed wil tonen aan de andere kinderen, kan dat tijdens het kringgesprek, daarna wordt het speelgoed weggezet tot dat het tijd is om naar huis te gaan.

Afbeldingen van bekende figuren

Voor het gebruik van afbeeldingen van bekende figuren moet de fabrikant veel geld betalen. Dit levert een minder goede prijs-kwaliteit verhouding op. Afbeldingen van bekende figuren voegen geen

speelwaarde toe en kan zelfs beperkend zijn. Bovendien zien wij deze afbeeldingen als directe kinderreclame en hiervan nemen wij afstand.

“Nijntje” of “Kikker” zijn voorbeelden van bekende en geliefde figuren, die oorspronkelijk in boekvorm verschenen zijn. Boeken met bijvoorbeeld Nijntje en Kikker komen daarom uiteraard voor. Speelgoed met afbeeldingen ervan dus niet.

Wapens en agressieve games

Kinderen hebben soms de behoefte om ruig en wild te spelen. Ridders, soldaten en andere helden met wapens zijn vaak spannend en geliefd. Oorlog spelen, duellen en gevechten gaan echter vaak om andere dingen dan agressie. Vaak is het “vechten” tussen het goed en kwaad een leuk spel met vele facetten en een hoog speelwaarde. Gevechten kunnen ook een vorm van naspelen, krachmetingen of wedstrijden zijn en kunnen ook met ballen, water of andere middelen gespeeld worden.

Het spelen met namaak wapens, zoals pistolen, geweren, zwaarden, messen, knuppels etc. wordt echter niet toegestaan op de opvang. Ook games en stripboeken waar oorlog of gevechten in voorkomen zijn niet toegestaan. Wij geloven niet dat wapens of games per se agressie uitlokken, maar wel dat kinderen die geneigd zijn tot agressief spel, graag met soortgelijk speelgoed spelen. Dit willen wij ontmoedigen. Bovendien brengen wapens en oorlogssituaties in het echt niets goeds en zijn het geen natuurlijke situaties, waar kinderen mee geconfronteerd zouden moeten worden. Wanneer kinderen met stokjes, zachte sneeuwballen, water of andere niet gevaarlijke materialen op een niet bedreigende manier oorlogje spelen, kijken wij graag naar de pedagogische waarde hiervan en staan wij dat toe, zo lang het verantwoord blijft.

Wat wel?

Leeftijd en fases

Aan de hand van de ontwikkeling van kinderen in verschillende fases, wordt de interesse en mogelijkheden aangegeven. Daarnaast geven wij voorbeelden aan van wat voor soort speelgoed of speelactiviteit wij daarvoor aanbieden. Leeftijdsgeschikt speelgoed en activiteiten zijn dus van uiterst belang om de nieuwsgierigheid van kinderen te blijven stimuleren. De aangegeven leeftijden en interessegebieden zijn uiteraard indicatief en lopen in elkaar over¹.

Zuigeling 3-6 maanden

<u>Interessegebied</u>	<u>Speelgoed of activiteiten</u>
Kijken	Spiegel, mobile, plaatjes op de muur, buiten liggen, bromtol, spelende en kinderen, stoffen boekjes.
Luisteren	Muziekdoosje of muziek, zingende en pratende mensen.
Onderzoeken (in de mond)	Rammelaar, bijtring, stoffen bal, pop of boek.
Bewegen	Hoge of lage box, buiten, vloerkleed, enkelrammelaar, mobiel.
Voelen/grijpen/slaan	Knisperboekje, duikelaar, slinger,

¹ Voor meer informatie over kenmerken en speelgoed, zie “het speelgoedboek” van Marianne de Valck, 1996.

	rammelaar, lapjes stof, babygym.
--	----------------------------------

Baby 6-12 maanden

Interessegebied

Speelgoed

Kijken	Spiegel, stoffen en kartonnen boekjes, vingerpopjes, dieren kijken, gekke gezichten, kiekeboe.
Luisteren	Muziek maken, rammeldozen, instrumenten van alle soorten.
Onderzoeken/ontdekken/voelen	Buiten zijn, met bolderwagen op pad, doosjes, pannen, lepels, kokers, zand en water.
Pakken/slaan/gooien	Stoffen bal, stoffen popje, stoffen blokjes, zachte dieren, rammelaar, ballon, strandbal, bellen.
Gaatjes vullen	Tassen, stapelbekers, dozen met gaatjes en blokken, potjes en bekers.
Babbelen	Versjes en liedjes met aanraken en bewegen, boekjes, dierengeluiden nadoen, aanwijsbare woorden.
Rollen en kruipen	Grondbox of kleed binnen en buiten, obstakels.
Zitten	Stoeltje, bolderkar, zandbak, boomstammen.
Optrekken en staan	Duwkar, spijlen van grondbox, grote mensenbenen.

Dreumes 1 jaar

Interessegebied

Speelgoed

Lopen, duwen, sjouwen, trekken	Ballen, trekdier, duwkar, autootjes, treinen, emmer, tractor, kiepwagen, buiten spelen.
Klimmen en klauteren	Stoeltje, bankje, kussens, obstakels, boomstammen en randjes buiten.
Voelen, aftasten, knoeien	Zand, water, modder, gieter, vingerverf, kwasten, teil, zachte klei, soorten stof, natuur voelen.
Praten, luisteren	Dagelijkse dingen benoemen, bewegingsliedjes, versjes en rijmpjes, voorlezen, dierengeluiden, boeken, plaatjes, telefoon, muziek, in de kring.
Kijken en ontdekken	Buiten zijn, natuur ontdekken, dieren kijken, boekje, poster, plaatjes, vingerpopje, kiekeboe, verstoppertje in de tuin, tol, grote rolbaan.
Bouwen, slopen, stapelen, omgooien, lostrekken	Blokken en stukjes hout, papier, karton, stapelbekers, pionnen, doosjes, lappen, hamertje.
Samen doen	Sorteren, zingen, elkaar helpen, voorlezen, muziek maken,

	verhalen vertellen, in de kring.
Geborgenheid zoeken	Speelkussen, kled, huisje, gordijntje, knuffelbeesten, op schoot, liedjes zingen.
Naspelen	Poppen, fles geven, borstel, bezem, doekjes, hoeden, petten, schoenen, bootjes, boerderijdieren, auto.

Kleine Peuter 2 jaar

Interessegebied

Speelgoed

Gaatjes vullen en rijgen	Inlegpuzzels, blokkendoos, grote kralen en rijgblokken.
Bewegen	Buiten spelen, hobbelen, wippen, schommelen, wandelen, rennen, ballen.
Sorteren	Lotto, domino, kralen, knoopjes, puzzels, spelletjes.
Vullen en gieten	Bloempotjes, gieters, tuinslang, serviesje, potten, pannen, keukentje.
Zelf maken	Dozen, stokjes, kuipjes, flessen, verpakkingsmateriaal, kurken, knopen, verf, wasknijpers, papier, rollen, plakband, peuterschaar, stempels, krijtbord en krijt. Stoepkrijt, waskrijt.
Bouwen en construeren	Hamerbankje, gereedschapskist van hout, kartonnen dozen, duplo, blokken, blikjes, potjes.
Nadoen	Babypop met badje, bedje, wagen. Petten, hoeden, schoenen, servies, lappen, auto's, boerderij met dieren en tractor, pannen, hark, schep, borstels, bezems.
Praten, kijken en luisteren	Boekjes, muziek maken, liedjes zingen, handpoppen, verhaaltjes, microfoon, telefoon, in de kring luisteren en vertellen.
Hechten, loslaten	Alles zelf doen, helpen, verstoppertje. Huisjes, hutten bouwen en verstopt plekje.
Grote wereld ontdekken	Buiten spelen, natuur bestuderen en ontdekken, op pad gaan, kijken bij de burens.

Grote Peuter 3 jaar

Interessegebied

Speelgoed

Nadoen	Verkleedkleden met echte brillen, hoeden, tassen, handschoenen, schoenen, uniform. Doktersspeelgoed, servies, pannen, keuken, kassa, rekenmachine, telefoon, fotoestel, schoonmaakspullen.
Naspelen in het klein	Boerderij met dieren en tractor,

	dierentuin, auto's met garage, hijskraan, poppetjes met werkkleding (politie, brandweerman, dokter), trein.
Begrenzen	Speelhoekjes binnen en buiten, treinbaan, autobaan, fietspad in de tuin, knikkerbaan, schoolbord met krijt.
Construeren	Duplo, blokken, knikkerbaan, schepjes, vormpjes, zand, klei, karton, zoutdeeg maken.
Ordenen	Lotto, domino, kleurenspelletjes, spelletjes met dobbelsteen, vloerpuzzels, puzzels, mozaïek, kralen, stokken, blaadjes, steentjes etc.
Tekenen en knutselen	Kleurpotloden, tekenpapier, viltstiften, krijt, tekenbord, vingerverf, plakkaatverf, kwasten.
Geluid maken	Instrumenten, toeters en bellen.
Praten, kijken en luisteren	Boeken, poppenkast, handpoppen, muziek maken, versjes, verhalen, rijmpjes. Zelf liedjes of verhalen bedenken, in de kring luisteren en vertellen.
Buiten spelen	Fietsjes, ballen, natuur, hutjes, rennen, stoeien, kruiwagen, water, zand, gieters, tuinieren. dieren verzorgen.
Bewegen	Dansen, muziek en beweegspelletjes, rennen, stoeien, ballen, klimmen.

Jonge kleuter 4 jaar

Interessegebied

Speelgoed

Ordenen/tellen	Grote puzzels, vloerpuzzels, spellen met dobbelsteen, sorteren op vorm, kleur en nummers, geheugenspel.
Zelfstandigheid opbouwen	Helpen met bakken, koken, klusjes doen, wassen. Verzorgen, wegen, meten, timmeren.
Naspelen	Verkleedkleden met sieraden, pruiken, make-up, winkeltje met echte spullen, kassa met geld. Dokterspullen, microfoon, spiegel.
Naspelen in het klein	Auto's, duplo/lego, verkeerskleed, hutje en huisje, keukentje, poppetjes met beroepen, huisdieren, auto's. Poppenhuis met meubels, boerderij, dierentuin met dieren.
Fantaseren	Kasteel met ridders, prinsessen, draken, paarden. Indianen en cowboys, dinosaurussen, schminken, voorstellingen maken, verhalen verzinnen, krant maken.

	Voorlezen, sprookjes, poppenkastvoorstellingen.
Creatief/construeren	Alle creatieve materialen, hout, hamer, spijkers, nijptang, meetlat. Dingen uit elkaar halen.
Bewegen	Dansen, muziekspelletjes, klimmen, springtouw, yoga.
Geborgenheid en rust zoeken	Huisjes, hutjes, poppen, knuffels, lapjes, gordijnen, boeken, eenzaam spelletjes, tekenen, puzzelen.
Buiten spelen	Fietsen, steppen, speeltuin, ballen, natuureducatie, tuinieren, zandbak, water, hark, schep, touw, gieter.
Geluid maken/luisteren	Muziekvoorstellingen, instrumenten, microfoon, theater.
Praten, uitleggen	Boeken lezen, zelf poppenkast spelen en muziek maken. Zelf liedjes of verhalen bedenken.

Oudere kleuter 5-6 jaar

Interessegebied

Speelgoed

Taal	Rijmen, vertellen, kletsen, krant schrijven, dichten, boekjes maken, teksten maken voor muziek.
Logisch redeneren	Cijfers, letters, spelletjes met regels, huisregels maken, weetboekjes, posters, wereldbol.
Eigen wereld creëren	Kijkdoosjes maken, poppenhuis met toebehoren, lego, gebouwen of voertuigen maken, plattegrond maken, fantasiewereld maken.
Onderzoeken	Speurtochten, natuureducatie, informatieve boeken en posters, onderzoeksmaterialen, plantenpers, kompas, periscoop, fotograferen, tuinieren, recepten volgen, mechanisch speelgoed, zaklamp.
Fantaseren	Poppen met alle toebehoren, helden, voorleesboeken, poppenkast, stripboeken, theater maken, toveren, goochelen.
Schools leren	Klokjes, spelletjes, veters strikken, moeilijke puzzels, zelfleesboeken, natuureducatie.
Muziek maken	Echte instrumenten, filmpjes maken met muziek, videoclip opnemen, musical, theater.
Creatief	Dekoor en kostuums maken voor voorstellingen, elkaar schminken, alle creatieve materialen, houtwerkplaats, bouwtekeningen maken en nabouwen.
Buiten spelen	Sporten, dieren verzorgen, natuureducatie, skateboarden,

	stelten, vlieger, klimrek, rolschaatsen, schaatsen, fietsen, touwspringen, elastieken, ballen, hangen in de buitenkamer.
--	--

Middenbouwer 7-8 jaar

<u>Interessegebied</u>	<u>Speelgoed</u>
Abstract denken	Taalspelletjes, poëziealbum, raadspelletjes, creaties bedenken en uitvoeren.
Verzamelen	Spullen zoeken buiten, dingen tentoonstellen, albums maken.
Onderzoeken	Opdrachten in de natuur en op stadslandbouwproject uitvoeren, processen omschrijven, feestdagen onderzoeken en vertellen voor de groep. Radio en tv maken, krant schrijven, mensen interviewen.
Competitie/sporten/actie/techniek	Springtouw, skateboard, ballen, dansvoorstellingen, wedstrijden in teamverband, sporten, vissen, walkietalkie, technische constructiesystemen, lego, loep, microscoop, cassette recorder.
Dromen, fantaseren, onafhankelijkheid	In een kleine groep of alleen zijn. Praten, geheimen, verhalen, dagboek, wandelen, geheime clubjes met eigen regels. Goede doelen steunen, anderen helpen. Stripboeken en andere boeken.
Planmatig construeren, voorbeelden gebruiken.	Lego opdrachten uitvoeren, huisjes en hutten bouwen buiten, timmerwerkplaats, reparaties en schilderwerk, recepten maken en koken, breien, naaien, haken.
Veel kunnen	Evenwichtsspelletjes, goochelen, geheugenspelletjes, sjoelen, puzzelen, richten, sterk kunnen zijn, eten zonder toezicht, helpen met echte klusjes, weetjes opzoeken, zelf fietsen van en naar de opvang.
Muziek maken	Echte instrumenten, filmpjes maken met muziek, videoclip opnemen, musical, theater, concerten. LP platen spelen.
Creatief	Dekoor en kostuums maken voor voorstellingen, naaimachine, alle creatieve materialen, sieraden maken, houtwerkplaats, gips, vriendenboekje zelf maken. Foto's maken en bewerken.
Buiten spelen	Spelen zonder toezicht, sporten, dieren verzorgen, natuureducatie, skateboarden, stelten, vissen, vlieger, klimrek, rolschaatsen, schaatsen, fietsen, touwspringen,

	elastieken, ballen in een groep, hangen in de buitenkamer.
--	--

Bovenbouwer 9-12 jaar

Interessegebied

Speelgoed

Strategie, vaardigheid en weten	Denkspelletjes, strategische spellen, schaken, dammen, spel met geld, geheimen en mysteries ontrafelen. Atlas, encyclopedieën, vraag/antwoord spelletjes. Puzzels tot 500 stukjes, helpen met plannen en organiseren.
Creatief	Technieken en hulpmiddelen gebruiken. Zagen, timmeren, meten, bouwen, breien, naaimachine, haken, pottenbakkersklei, sieraden, gips, olieverf, inkt, stempels maken, proefjes, experimenten.
Terugtrekken, fantaseren	Hutjes, clubjes, alleen zijn, geheime plekjes, poppen en knuffels, dagboekjes, alleen of samen boeken lezen en muziek luisteren.
Presteren	Dans- en muziekvoorstellingen maken, wedstrijden, koken voor anderen, goede doelen steunen, theatervoorstellingen maken, gymnastiek, sporten, vissen, schaken.
Buiten spelen	Skateboarden, vissen, knikkerspellen, springtouw, elastieken, darten, badminton, jeu de boule, croquet, voetballen, honkballen, hockey, klimmen, buiten lezen, picknick zonder toezicht. Tuinieren, zaaien, oogsten.
Techniek	Radio bouwen, walkietalkie, scheikunde, constructiesystemen, radiografisch bestuurbare dingen, zeepkist timmeren, echte film of documentaire maken, helpen met reparaties en bouwen op het stadslandbouwterrein.

Tot slot

Ieder kind is geboren met een eigen aard en persoonlijkheid. Kinderen maken ook hierdoor allemaal andere voorkeuren en spelen op verschillende manieren. Kinderen verschillen dus in hun benadering van het spel, de actie en reactie, ook zijn ze in dezelfde leeftijdsfase en worden ze door hetzelfde interessegebied gestuurd.

Bij Buitenkans Kinderopvang zien en horen wij ieder kind. Wij vinden het een mooie uitdaging om de nieuwsgierigheid van ieder kind en van de groep te stimuleren zodat er met veel toewijding en plezier gespeeld en gegroeid kan worden bij Buitenkans.

